

4 Letecká informačná služba

Cieľ štúdia témy:

Oboznámiť poslucháčov s definíciami a všeobecnými ustanoveniami, leteckou informačnou príručkou, so správami NOTAM, reguláciou a riadením informácií, s leteckými obežníkmi, predletovými a poletovými informáciami/údajmi, s elektronickými údajmi a používanými formulármi.

Na základe tejto témy študent:

- pochopí princíp fungovania a činnosti leteckej informačnej služby;
- oboznámi sa so správami NOTAM;
- bude vedieť jednoznačne určiť reguláciu a riadenie informácií v Leteckej informačnej službe;
- vie čo je to letecký obežník, dokáže zdefinovať predletové informácie a potrebné formuláre dokáže aplikovať v praxi.

Hlavné body – pojmy k zapamätaniu:

- Letecká informačná služba;
- Letecká informačná príručka;
- Správa NOTAM;
- Letecký obežník;
- Predletové informácie;
- Elektronické formuláre.

Kľúčové slová:

- Letová informačná služba, AIP, NOTAM, AIC, Bulletin

Základná študijná literatúra:

- L 15 LETECKÝ PŘEDPIS O LETECKÉ INFORMAČNÍ SLUŽBĚ
- Letecká informačná príručka AIP
- ICAO Doc 8126 Aeronautical Information Services Manual

4.1 Všeobecné ustanovenia leteckej informačnej služby

Letecká informačná služba Slovenskej republiky (AIS SR) je poskytovaná odborom manažérstva leteckých informácií (AIM), ktorý je organizačnou zložkou štátneho podniku Letových prevádzkových služieb Slovenskej republiky. Odbor AIM zabezpečuje tok informácií nevyhnutných pre bezpečnosť, pravidelnosť a efektívnosť medzinárodnej a vnútroštátnej leteckej prevádzky. Odbor AIM tvoria oddelenia publikácií (vrátane tvorby máp), Medzinárodnej kancelárie NOTAM (NOF) a systémov AIM. Služba je poskytovaná v súlade s ustanoveniami uvedenými v predpise L 15 Letecká informačná služba, ICAO Doc 8126 Aeronautical Information Services Manual, L 10/II Letecké telekomunikácie, Zväzok II - Spojovacie postupy.

Letiskové stanovištia AIS sú organizačnou súčasťou centrálnej ohlasovne letových prevádzkových služieb Bratislava (CARO). Na medzinárodných slovenských letiskách, kde ATS poskytuje LPS SR, š. p., je poskytovaním služieb AIS poverené CARO.

Predmetom činnosti leteckej informačnej služby je zabezpečovanie toku informácií/údajov potrebných pre bezpečnosť, pravidelnosť a hospodárnosť leteckej prevádzky. Úloha a dôležitosť leteckých informácií a údajov sa významne zmenili zavedením priestorovej navigácie (RNAV), výkonnostnej navigácie (PBN), palubných počítačových navigačných systémov a systémov dátového prenosu. Porušené alebo chybné letecké informácie/údaje môžu mať nepriaznivý vplyv na bezpečnosť leteckej prevádzky (navigácie).

S cieľom zabezpečiť jednotnosť a súlad v poskytovaní leteckých informácií/údajov, ktoré vyžaduje prevádzkové použitie palubných počítačových navigačných systémov, je nutné v maximálnej možnej miere zabezpečiť, aby sa používali iba normy a postupy schválené na medzinárodné použitie.

Letecká informačná služba prijíma a/alebo vytvára, zhromažďuje, edituje, formátuje, publikuje, skladuje a distribuuje letecké informácie a údaje z celého územia Slovenskej republiky. Letecké informácie musia byť publikované ako integrovaný súbor leteckých informácií.

Za zabezpečovanie a poskytovanie leteckej informačnej služby v Slovenskej republike podľa ustanovení je zodpovedný poskytovateľ Leteckej informačnej služby Slovenskej republiky v rozsahu poverenia vydaného Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „letecká informačná služba“).

Za vydávanie informácií o vzniku a pominutí alebo odstránení nebezpečných podmienok spôsobených snehom, ľadom, kašovitým snehom alebo stojatou vodou zo snehu, kašovitého snehu a ľadu na pohybových plochách letísk formou SNOWTAM sú zodpovední prevádzkovatelia letísk. Vydávajúci štát zostáva zodpovedný za publikované informácie.

Každá organizácia, orgán, prevádzkovatelia a ostatné subjekty, ktoré sa podieľajú na zabezpečovaní slovenského civilného letectva, zodpovedajú za to, že letecké informácie a údaje dodané leteckej informačnej službe na zverejnenie budú v požadovanej kvalite a svojím obsahom a formou budú primerané požiadavkám bezpečnosti, pravidelnosti a hospodárnosti letovej prevádzky a ich ďalšieho spracovania. Zodpovedajú tiež za ich včasné odovzdanie na zverejnenie a za oznamovanie všetkých ďalších zmien. Na tento účel subjekty, ktoré sa podieľajú na zabezpečovaní slovenského civilného letectva a letecká informačná služba uzatvoria dohodu o vzájomnej spolupráci pri dodávaní podkladov do publikácií leteckej

informačnej služby. Letecká informačná služba zodpovedá za neskreslené zverejnenie týchto informácií/údajov v stanovenom formáte.

Tam, kde sa v priestore zodpovednosti leteckej informačnej služby neposkytuje nepretržitá služba, musí sa táto služba zabezpečiť počas celého času letu lietadla predĺženého najmenej o dve hodiny pred a po tomto čase. Táto služba musí byť k dispozícii aj v čase vyžiadanom príslušnou pozemnou službou.

Letecká informačná služba je okrem iného povinná získavať informácie na poskytovanie predletovej informačnej služby a informácie potrebné počas letu od leteckých informačných služieb iných štátov a z iných zdrojov, ktoré môžu byť k dispozícii.

4.1.1 Rozsah pôsobnosti:

Odbor manažérstva leteckých informácií prijíma a/alebo vytvára, porovnáva, zhromažďuje, edituje, formátuje, publikuje, skladuje a distribuuje letecké informácie a údaje z celého územia Slovenskej republiky a príslušného vzdušného priestoru.

4.1.2 Letecké publikácie:

Letecké informácie sa poskytujú vo forme Integrovaného súboru leteckých informácií, ktorý sa skladá z týchto prvkov:

- Letecká informačná príručka – Aeronautical Information Publication (AIP);
- Zmenová služba do AIP – Amendment Service to the AIP (AIP AMDT);
- Doplnky do AIP – Supplements to the AIP (AIP SUP);
- NOTAM a predletové informačné bulletin – NOTAM and Pre-flight Information Bulletins (PIB);
- Letecké obežníky – Aeronautical Information Circulars (AIC);
- Kontrolné zoznamy a súhrny platných správ NOTAM – Checklists and NOTAM Summaries

AIS SR vydáva tiež národné letecké publikácie, ktoré nie sú súčasťou Integrovaného súboru leteckých informácií. NOTAM a príslušné mesačné kontrolné zoznamy sú vydávané prostredníctvom leteckej pevnej služby (AFS). PIB sú k dispozícii na požiadanie v Medzinárodnej kancelárii NOTAM (NOF) alebo na letiskových stanovištiach AIS. Všetky ostatné časti súboru sú rozosielané poštou.

4.2 Letecká informačná príručka – AIP

Letecká informačná príručka Slovenskej republiky je základný letecký dokument určený hlavne na zabezpečenie medzinárodných požiadaviek na výmenu trvalých leteckých informácií a dlhotrvajúcich dočasných zmien, ktoré sú podstatné pre leteckú prevádzku. Letecká informačná príručka Slovenskej republiky je vydaná v troch zväzkoch.

Letecká informačná príručka Slovenskej republiky sa publikuje vo forme vymeniteľných listov s dvojazyčným textom (slovenský a anglický) na využitie v medzinárodnej a vnútroštátnej

prevádzke pre lety s komerčným, aj iným účelom. V prípade nejasností je rozhodujúci text v slovenskom jazyku.

AIP je určený predovšetkým na splnenie medzinárodných požiadaviek na výmenu leteckých informácií trvalého charakteru, ktoré sú dôležité pre leteckú prevádzku. AIP tvorí základný informačný zdroj trvalých informácií a dočasných zmien dlhodobého charakteru.

Letecká informačná príručka SR obsahuje v troch častiach jednotne zoradené sekcie a podsekcie tak, aby sa umožnilo štandardizované elektronické ukladanie a vyhľadávanie údajov, týkajúcich sa platných informácií usporiadaných podľa subjektov. V prípade, že je AIP alebo jeho zväzok spracovaný s cieľom prevádzkového využitia za letu, môže letecká informačná služba rozhodnúť o inom formáte a usporiadaní za predpokladu, že obsahuje zodpovedajúci opis obsahu.

Každá časť leteckej informačnej príručky musí tvoriť samostatný celok a musí obsahovať stranu(strany) obsahu. Letecká informačná príručka sa môže vydať v dvoch alebo viacerých častiach alebo zväzkoch, ak je to potrebné z praktických dôvodov alebo z dôvodu veľkého rozsahu. V každom z nich sa uvedie, že ostatné informácie sa nachádzajú v ďalšej časti(častiach) alebo zväzku(zväzkoch). AIP nesmie opakovať v ňom publikované informácie alebo informácie získané z iných zdrojov. Ak sa dva alebo viac štátov dohodne na vydaní spoločného AIP, musí sa to jasne uviesť na obale a v obsahu. AIP sa vydáva formou samostatných vymeniteľných listov. Na každej strane vymeniteľného listu leteckej informačnej príručky sa musí uviesť dátum. Dátum tvorený dňom, mesiacom (skratkou názvu) a rokom predstavuje dátum publikovania alebo dátum účinnosti danej informácie. Kontrolný zoznam strán obsahujúci prislúchajúci dátum každej strany v AIP sa musí priebežne aktualizovať a publikovať, aby si mohli používatelia udržiavať platnú príručku. V kontrolnom zozname sa uvádza číslo strany/názov mapy a dátum vrátane strán kontrolného zoznamu a ich dátumu.

Na každej strane AIP sa musí jasne uviesť:

- názov leteckej informačnej príručky;
- územné pokrytie a v prípade potreby časť územia;
- názov štátu a vydávajúcej organizácie;
- číslo strany/názov mapy;
- miera spoľahlivosti, ak informácia nie je overená.

Letecká informačná príručka musí obsahovať v časti 1 - Všeobecné informácie (GEN):

- názov orgánu zodpovedného za letecké zariadenia, služby alebo postupy, ktoré sú v AIP uvedené;
- všeobecné podmienky, za ktorých sú služby alebo zariadenia k dispozícii na medzinárodné využitie;
- prehľad významných rozdielov medzi národnými predpismi a postupmi a príslušnými normami, odporúčaniami a postupmi ICAO usporiadaný tak, aby umožnil používateľovi jednoduché rozlíšenie; d) určený spôsob aplikácie vždy, keď normy, odporúčania a postupy ICAO poskytujú alternatívny výber.

Ako súčasť AIP sa vydávajú alebo sa samostatne rozposielajú príjemcom nasledujúce letecké mapy:

- Letisková mapa/mapa heliportu - ICAO;
- Letisková mapa pozemného pohybu - ICAO;
- Letisková prekážková mapa - ICAO typ A;
- Mapa terénu a prekážok letiska - ICAO (elektronická);
- Mapa parkovania/státia lietadiel - ICAO;
- Oblastná mapa - ICAO;
- Mapa minimálnych nadmorských výšok na ATC sledovanie - ICAO;
- Mapa priblíženia podľa prístrojov - ICAO;
- Terénna mapa na presné priblíženie - ICAO;
- Mapa štandardných prístrojových príletových tratí (STAR) - ICAO;
- Mapa štandardných prístrojových odletových tratí (SID) - ICAO;
- Vizuálna približovacia mapa - ICAO;
- Mapa preletových tratí - ICAO;
- Pristávacia mapa;
- Mapa monitorovania hluku;
- Priestory zvýšeného výskytu vtákov;
- Zakázané, obmedzené, nebezpečné, prechodne vyčlenené priestory a prechodne rezervované vzdušné priestory;
- Letecká mapa - ICAO 1 : 500 000;
- Mapový index:
 - Rádiové zariadenia;
 - Mapa oblastí s faunou citlivou na hluk z leteckej prevádzky;
 - Trate migrácie vtákov;
 - Letiská;
 - Vzdušný priestor letových prevádzkových služieb

4.2.1 Zmeny v Leteckej informačnej príručke

Zmeny do AIP sa uskutočňujú prostredníctvom výmeny strán. Vydávajú sa dva druhy AIP AMDT:

- pravidelná zmena do AIP (AIP AMDT) sa vydáva v súlade so stanoveným pravidelným intervalom so svetlomodrým sprievodným listom. Začleňuje do AIP trvalé zmeny publikované predtým správou NOTAM, v niektorých prípadoch v AIC, prípadne menšie edičné zmeny, a vzťahuje sa k dátumu vydania;
- AIRAC zmena do AIP (AIRAC AIP AMDT) sa vydáva v súlade so systémom AIRAC, s ružovým sprievodným listom a označená skratkou AIRAC. Začleňuje do AIP trvalé zmeny prevádzkového významu od stanoveného dátumu účinnosti AIRAC.

Sprievodný list pre AIP AMDT obsahuje stručný opis obsahu zmeny. Nová informácia začlenená do novovyťaženej strany AIP sa označí zvislou čiarou na ľavom okraji zmeny v slovenskom texte a na pravom okraji zmeny v anglickom texte (rovnako sa postupuje aj pri textoch uvedených v tabuľkách). Miesto, kde bola vypustená pôvodná informácia, je vyznačené vodorovnou čiarou.

Každá strana AIP a každá nahradzujúca strana AIP zaradená do zmeny, vrátane sprievodného listu má uvedený dátum. Dátum tvorí deň, mesiac (skratkou slovného názvu) a posledné dvojčísle roka. V prípade pravidelného AIP AMDT sa jedná o dátum vydania a v prípade AIRAC AIP AMDT sa uvádza dátum účinnosti informácie. Každý sprievodný list zmeny AIP obsahuje

referenciu na poradové číslo tých zložiek Integrovaného súboru leteckých informácií, ktoré sa začlenia do AIP prostredníctvom zmeny, a preto sa rušia. Každý AIP AMDT a každý AIRAC AIP AMDT má priradené poradové číslo, pričom sa dodržiava postupnosť neprerušenej série. Každý typ zmeny sa čísluje zvlášť.

4.2.2 Doplnok do AIP (AIP SUP)

Dlhotrvajúce dočasné zmeny (tri mesiace a dlhšie) a krátkodobé informácie, ktoré obsahujú rozsiahly text a/alebo grafické prílohy, doplňujúce trvalú informáciu v AIP, sa publikujú ako doplnky do AIP (AIP SUP). Dočasné zmeny prevádzkového významu sa publikujú v AIP v súlade so systémom AIRAC a jeho stanovenými dátumami účinnosti. Zreteľne sa označujú skratkou AIRAC AIP SUP. Doplnky do AIP sú označené podľa predmetu informácie (General - GEN, En-route - ENR a Aerodromes - AD). Zaraďujú sa na začiatok AIP. Doplnky sa vydávajú na žltom papieri za účelom výrazného odlíšenia od ostatných strán AIP. Každý doplnok do AIP má priradené poradové číslo podľa následnosti v kalendárnom roku (napr. AIP SUP 1/96, AIRAC AIP SUP 2/96). Číslovanie AIRAC AIP SUP a NON-AIRAC AIP SUP je spoločné.

Doplnok do AIP sa uchováva v AIP, kým jeho obsah zostáva v platnosti. Obdobie platnosti informácie je uvedené priamo v doplnku do AIP. Zmeny do AIP SUP alebo do AIRAC AIP SUP sú publikované správou NOTAM alebo ďalším nahradzujúcim doplnkom do AIP. Ak koniec doby platnosti nie je presne stanovený, doplnok do AIP môže byť zrušený prostredníctvom správy NOTAM, AIP AMDT alebo vydaním nového doplnku do AIP. Kontrolný zoznam platných doplnkov do AIP sa vydáva mesačne vo vytlačenej súhrne platných správ NOTAM v otvorenej reči.

4.3 Letecké obežníky (AIC)

Letecké obežníky (AIC) obsahujú informácie dlhodobého charakteru o dôležitých zmenách v legislatíve, smerniciach, postupoch alebo zariadeniach, informácie vysvetľujúceho alebo poradného charakteru, ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť letov, informácie alebo oznámenia vysvetľujúceho alebo poradného charakteru týkajúce sa technických, právnych alebo administratívnych záležitostí.

AIC sa vydávajú v dvoch sériách (A a C). Séria A sa vydáva dvojjazyčne (slovensky a anglicky). Séria C sa vydáva v slovenčine a obsahuje informácie týkajúce sa iba vnútroštátnej prevádzky. AIC každej série sú číslované podľa následnosti v kalendárnom roku. Rok označený dvomi číslicami je súčasťou poradového čísla AIC, napr. AIC A 1/96, AIC C 1/96. Kontrolný zoznam platných AIC sa vydáva prostredníctvom AIC raz ročne.

4.4 NOTAM a predletové informačné buletíny (PIB)

NOTAM obsahuje informáciu o zriadení, stave alebo zmene niektorého leteckého zariadenia, služby alebo postupu, alebo informáciu o nebezpečenstve, ktorých včasná znalosť je nevyhnutná pre pracovníkov zabezpečujúcich leteckú prevádzku. NOTAM sa využíva na distribúciu súhrnnych a nepredvídateľných prevádzkovo významných informácií, ktoré všeobecne predstavujú dočasné zmeny krátkodobého charakteru. Prostredníctvom správy NOTAM sa môžu distribuovať aj prevádzkovo významné trvalé zmeny alebo dočasné zmeny dlhodobého charakteru, ak sa vydávajú v krátkom časovom predstihu kvôli nedostatku času

na publikovanie AIP AMDT alebo AIP SUP. Takéto zmeny musia byť čo najskôr zaradené do AIP AMDT alebo AIP SUP, podľa potreby.

Text každej správy NOTAM obsahuje informáciu vo formáte ICAO pre správy NOTAM a používa frazeológiu jednotného významu podľa ICAO NOTAM Code tvoreného skratkami ICAO, indikátormi, identifikátormi, označením, volacími značkami, frekvenciami, číslicami a otvorenou rečou. Na vydávanie správ NOTAM, s výnimkou správ SNOWTAM je oprávnená výlučne Medzinárodná kancelária NOTAM. NOTAM je rozosielaný prostredníctvom leteckej pevnej služby (AFS - Aeronautical Fixed Service).

Správy NOTAM sú vydávané v nasledujúcich sériách:

- Séria A obsahuje informácie o skutočnostiach podľa predpisu L 15, v anglickom jazyku. Tieto informácie majú význam pre medzinárodné lety. Správy NOTAM série A sa rozširujú v Slovenskej republike a rozposielajú sa do štátov, ktoré o to požiadali;
- Séria C je slovenským prekladom správ NOTAM série A. Správy NOTAM série C sa distribuujú len v Slovenskej republike. Číslovanie správ NOTAM série A a C je zhodné;
- Séria S (SNOWTAM) obsahuje informácie týkajúce sa snehu, kašovitého snehu, ľadu alebo stojatej vody zo snehu, kašovitého snehu a ľadu na pohybovej ploche letiska. Správa SNOWTAM je tvorená podľa leteckého predpisu L 15, dodatok 2. Séria S je samostatne číslovaná, číslovanie začína od začiatku zimnej sezóny, pre každé letisko osobitne. Na vydávanie sú oprávnení prevádzkovatelia letísk. Podrobnosti sú rozpracované v Snehovom pláne.

Správy NOTAM každej série sú číslované následne v kalendárnom roku počínajúc od 0001 UTC 1 JAN.

Predletové informačné bulletin (PIB), ktoré obsahujú zoznam platných správ NOTAM a iné informácie naliehavého charakteru pre prevádzkovateľov/posádky lietadiel, sú k dispozícii v Medzinárodnej kancelárii NOTAM alebo na letiskových stanovištiach AIS len na vyžiadanie. Predletová informácia je dostupná vo forme PIB nasledovným spôsobom:

- Oblasťný predletový informačný bulletin
- Traťový predletový informačný bulletin (užší výber predletových informácií podľa trati)
- Letiskový predletový informačný bulletin

4.4.1 Dekódovanie správ NOTAM

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGTT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

A0623/91

Séria NOTAMu sa označuje písmenom a číslom. Označenie sa skladá zo štyroch číslíc, nasledovaných lomkou a ďalšími dvoma číslicami označujúcimi rok.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

NOTAMN

Označenie informácie, kde posledné písmeno N označuje kategóriu informácie. Kategóriu informácie môže označovať aj iné písmeno, napr. R pre zmenu.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

EGXX

Celý riadok Q sú tzv. kvalifikátory, rozdelené do 8 polí (ak sú niektoré prázdne, neuvádzajú sa.) Táto časť je smerová značka letiska (podľa ICAO) alebo FIR alebo označenie štátu plus XX. Ak sa jedná o viac ako jeden FIR, budú uvedené v položke A.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

QRDCA

NOTAM kód. Päťpísmenový kód ICAO alebo jedna z nasledujúcich možností podľa potreby:

1. Ak subjekt NOTAM (druhé a tretie písmeno NOTAM kódu) nie je uvedený v zozname NOTAM kódov, sú použité v závislosti na kategórii nasledujúce písmena:
 - QAGXX - AGA;
 - QRCXX - RAC;
 - QCOXX - COM;
 - QXXXX - ostatné.
2. Ak podmienky nie sú v zozname NOTAM kódov, používa sa ako štvrté a piate písmeno XX.
 - QFA XX
3. V rušiacom NOTAME sa musia ako štvrté a piate písmeno používať nasledujúce písmená:
 - AK - obnovenie normálnej prevádzky;
 - AL - v prevádzke podľa predtým publikovaných podmienok / obmedzení;
 - AO - prevádzkyschopný;
 - CC - ukončené;
 - XX - otvorená reč.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

IV

Druh prevádzky:

- I – IFR;
- V – VFR;
- IV - IFR/VFR vzťahuje sa k obom prevádzkam.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE
F) GND G) 40000FT AMSL.)

NBO

Účel správy NOTAM:

- N - určený do okamžitej pozornosti prevádzkovateľov;
- B - určený pre prípravu PIB - prevádzkovo dôležité lety IFR;
- M - rôzne NOTAM, ktoré nie sú nutné na predletovú prípravu. Sú k dispozícii na vyžiadanie.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/**W**/000/400/5510N
00520W050

A) EGTT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

W

Rozsah správy NOTAM:

- L – letisko;
- E – trať;
- W - navigačná výstraha.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/**000/400**/5510N
00520W050

A) EGTT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

000/400

Dolná a hodná hranica. Ak nie je horná a dolná hranica špecifikovaná, uvádzajú sa hodnoty 000/999. Ak sa dotýka organizovaného vzdušného priestoru (CTR TMA ...), je uvedená vždy.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

5510N00520W050

Zemepisné súradnice a polomer. Údaje zemepisnej dĺžky a trojmiestny číselný údaj o polomere v NM sú udávané s presnosťou na jednu minútu (napr: 4700N 01140E43). Zemepisnými súradnicami je určený približný stred kružnice, ktorej polomer zahŕňa celý dotknutý priestor.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

EGT/EGPX

Smerová značka letiska alebo letísk podľa ICAO ktorých sa daná informácia dotýka.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE

F) GND G) 40000FT AMSL.)

1104030730

Rok, dátum a čas (v UTC), kedy NOTAM nadobúda platnosť. V tomto prípade 03.04.2011 od 07:30 UTC.

(A0623/91 NOTAMN

Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050

A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500

D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE
F) GND G) 40000FT AMSL.)

1104281500

Rok, dátum a čas (v UTC), kedy NOTAM končí platnosť. Ak sa jedná o viacero oddelených informácií, alebo ak je to trvalého charakteru, používa sa PERM (permanent). Ak nie je známa informácia o čase, za skupinou dátum sa uvádza EST (estimated).

(A0623/91 NOTAMN
Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050
A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500
D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500
E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE
F) GND G) 40000FT AMSL.)

APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500

Ak je nebezpečie, prevádzkyschopnosť, alebo stav zariadení v určitom časovom obmedzení. V tomto prípade priblíženie nemožné v čase od 07:30 do 15:00 UTC 3., 7., 12., 21., 24., a 28. dňa v mesiaci.

(A0623/91 NOTAMN
Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050
A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500
D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500
E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE
F) GND G) 40000FT AMSL.)

DANGER AREA DXX IS ACTIVE

Popis danej informácie. Nebezpečná oblasť DXX je v stave aktívna.

(A0623/91 NOTAMN
Q) EGXX/QRDCA/IV/NBO/W/000/400/5510N
00520W050
A) EGT/EGPX B) 1104030730 C) 1104281500
D) APR 03 07 12 21 24 AND 28 0730 TO 1500
E) DANGER AREA DXX IS ACTIVE
F) GND G) 40000FT AMSL.)

GND 40000FT AMSL

GND – spodná hranica, 40000FT AMSL – horná hranica.

Tieto položky sa uvádzajú na navigačné výstrahy alebo informácie o obmedzených vzdušných priestoroch a zvyčajne sú zahrňované do PIB. Uvádzajú sa výšky alebo obmedzenia s jednotkami a referenčným údajom.

4.5 Správy SNOWTAM

Správy typu SNOWTAM sú správami charakterovo blízky NOTAMu, ale s tým rozdielom, že sa dotýkajú, ako ukazuje sám názov, správ dotýkajúcich sa snehu na letisku a maximálna dĺžka platnosti je 24 hodín. Správa SNOWTAM sa vydáva vždy, keď nastane význačná zmena.

4.5.1 Dekódovanie správ SNOWTAM

GG LZTRZAX LZZMSTR
010543 LZTRYDYX

SWLZ0026 LZTR 12010543

SNOWTAM 0026

A)LZTR B) 12010520 C) 01 F) 4/4/4 G) 3/3/3

H) 44/33/37 N) 4 R) 4

T) RWY COVERED WITH 3 MM OF DRY SNOW, RWY CONTAMINATION 100 PCT.

GG LZTRZAX LZZMSTR ←

010543 LZTRYDYX

Táto časť je pre dekódovanie SNOWTAMu z pohľadu riadiaceho nepodstatná. Jedná sa o telegrafickú značku s označením dňa daného mesiaca a času.

GG LZTRZAX LZZMSTR

010543 LZTRYDYX

SWLZ0026 LZTR 12010543

SNOWTAM 0026

A)LZTR B) 12010520 C) 01 F) 4/4/4 G) 3/3/3

H) 44/33/37 N) 4 R) 4

T) RWY COVERED WITH 3 MM OF DRY SNOW, RWY CONTAMINATION 100 PCT.

SWLZ0026 ←

Označenie, že sa jedná o SNOWTAM (SW) toho-ktorého štátu (LZ) a číslo SNOWTAMu.

GG LZTRZAZX LZZZMSTR
010543 LZTRYDYX
SWLZ0026 LZTR 12010543

SNOWTAM 0026

A) LZTR B) 12010520 C) 01 F) 4/4/4 G) 3/3/3

H) 44/33/37 N) 4 R) 4

T) RWY COVERED WITH 3 MM OF DRY SNOW, RWY CONTAMINATION 100 PCT.

LZTR 12010543

Označenie letiska, mesiaca, dňa a času (v UTC) pozorovania.

GG LZTRZAZX LZZZMSTR
010543 LZTRYDYX
SWLZ0026 LZTR 12010543

SNOWTAM 0026

A) LZTR B) 12010520 C) 01 F) 4/4/4 G) 3/3/3

H) 44/33/37 N) 4 R) 4

T) RWY COVERED WITH 3 MM OF DRY SNOW, RWY CONTAMINATION 100 PCT.

SNOWTAM 0026

Opätovné upozornenie na SNOWTAM a jeho číslo.

GG LZTRZAZX LZZZMSTR
010543 LZTRYDYX
SWLZ0026 LZTR 12010543
SNOWTAM 0026

A) LZTR B) 12010520 C) 01 F) 4/4/4 G) 3/3/3

H) 44/33/37 N) 4 R) 4

T) RWY COVERED WITH 3 MM OF DRY SNOW, RWY CONTAMINATION 100 PCT.

Ďalej budú vysvetlené jednotlivé polia bez dodatočného označenia, pretože na tomto vzorovom príklade nie sú uvedené všetky polia. Správy SNOWTAM môžu obsahovať tieto polia:

- A) smerovacia značka letiska ktorého sa SNOWTAM dotýka;
- B) mesiac, deň a hodina pozorovania;
- C) uvádza sa nižšie číslo RWY;
- D) dĺžka očistenej RWY ak je menšia ako publikovaná;
- E) šírka očistenej RWY ak je menšia ako publikovaná. Ak je očistená časť posunutá vpravo, alebo vľavo uvádza sa L alebo R z pohľadu nižšieho čísla označenia RWY;
- F) nánosy po celej dĺžke RWY;
- G) priemerná hrúbka vrstvy v mm pre každú tretinu RWY;

- H) brzdné účinky po tretinách RWY. Ak sú použité dve číslice je nameraný alebo vypočítaný koeficient. Ak je jedna číslica jedná sa o odhadnutý brzdný účinok. Za týmito číslami sa môže nachádzať označenie typu použitého zariadenia napr.:by BDR, kde:
 - BDR - Brakemeter – Dynamometer;
 - GRT - Grip tester;
 - MUM - Mu-meter;
 - RFT - Runway friction tester;
 - SFH - Surface friction tester (high pressure tire);
 - SFL - Surface friction tester (low pressure tire);
 - SKH - Skidometer (high pressure tire);
 - SKL - Skidometer (low pressure tire);
 - TAP – Tapleyometer;
 - TFT - TATRA friction tester;
 - V prípade iného typu zariadenia sa môže použiť otvorená reč.
- J) kritické snehové valy. Ak sa vyskytujú, uvedie sa výška v cm a vzdialenosť od okraja RWY v metroch, doplnené o vľavo L, vpravo R, alebo na oboch stranách LR, z pohľadu nižšieho čísla označenia RWY;
- K) ak sú dráhové svetlá zakryté snehom, uvedie sa YES. Nasleduje L,R, alebo LR z pohľadu nižšieho čísla označenia RWY;
- N) na popísanie podmienok na TWY sa použije kód a zásady podľa položky F. Ak TWY nie je k dispozícii, uvedie sa NO. Ak je to vhodné, uvedie sa YES s uvedením priečnej vzdialenosti;
- R) popis odbavovacej plochy ako položka F. Ak nie je k dispozícii, uvádza sa NO;
- S) čas ďalšieho pozorovania (merania) v UTC.

Ak sa predpokladá, že čistenie bude pokračovať, uvedie sa do akej dĺžky/šírky, ak v celej dĺžke a šírke, uvedie sa TOTAL. Predpokladaný čas ukončenia v UTC. Otvorenou rečou sa popíše akákoľvek prevádzkovo dôležitá informácia, ale vždy sa uvedie dĺžka neočistenej RWY (položka D) a rozsah znečistenia (položka F) pre každú tretinu RWY (ak je to možné) podľa nasledujúcej stupnice:

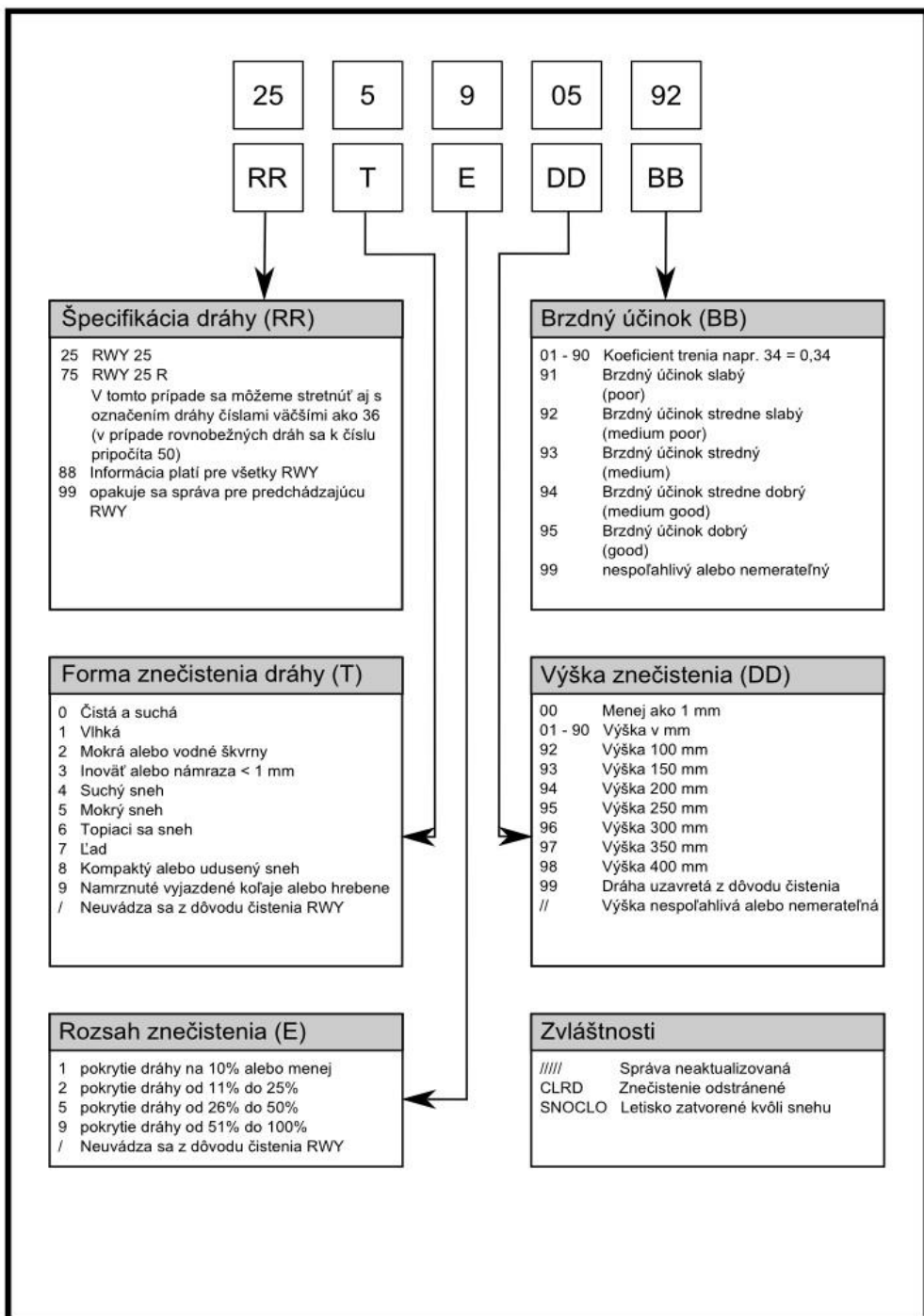
- znečistenie RWY - 10% ak je znečistené menej ako 10%
- znečistenie RWY - 25% ak je znečistené 11-25%
- znečistenie RWY - 50% ak je znečistené 26-50%
- znečistenie RWY - 100% ak je znečistené 51-100%

kde značka % je nahradená skratkou PCT .

V leteckej praxi je možné stretnúť sa aj so zápisom SNOWTAM vo forme METAR. S týmto zápisom sa v rámci procedurálneho riadenia nestretneme, ale je vhodné aj tento zápis aspoň v schematickej štruktúre vysvetliť, nakoľko je bežnou formou vyjadrenia snehových podmienok na letisku. Táto forma SNOWTAM pozostáva len z piatich polí, ktoré špecifikujú:

- dráhu (y) RR;
- formu snehovej pokrývky T;
- percentuálne znečistenie dráhy E;

- Hrúbka pokrývky DD a
- brzdné účinky BB.

Obrázok 1 Správa SNOWTAM vo forme METAR

Kontrolné otázky a úlohy overujúce pochopenie témy:

1. Aká je výška snehového valu po stranách dráhy pri dekodovaní SNOWTAMU SWLZ0083 LZKZ 02031150?
2. Ako sa v správe SNOWTAM označuje brzdný účinok kategórie 3?
3. Čo je to Letecká informačná služba a k čomu slúži?
4. Definujte Leteckú informačnú príručku a v akých sériách sa vydáva.
5. Čo musí obsahovať každá strana v AIP?
6. V akých intervalech sa vydáva správa NOTAM?
7. Aké publikácie vadváva Letecká informačná služba?
8. Dekódujte nasledujúce správy SNOWTAM:

SWLZ0085 LZKZ 02031633

(SNOWTAM 0085

A) LZKZ

B) 02031633

C) 01 F) 3/3/3 G) XX/XX/XX H) 5/5/5

N) 3

R) 3

T) APN2-3

TWYS C,D-93 TWYS J,H,F,E-5

RWY CONTAMINATION 100 PCT. TAXI CAREFULLY.

BRAKE ACTIONS MEASURED BY CAR.)

SWLZ0084 LZKZ 02031440

(SNOWTAM 0084

A) LZKZ

B) 02031440

C) 01 F) 1/2/2 G) XX/XX/XX H) 5/5/5

N) 2

R) 2

T) APN2-2

TWYS C,D-92 TWYS J,H,F,E-5

RWY CONTAMINATION 100 PCT. TAXI CAREFULLY.

BRAKE ACTIONS MEASURED BY CAR.)